

ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Лещук Г.В., к.е.н., доцент кафедри економіки та підприємництва
Прикарпатського інституту ім. М. Грушевського
Міжрегіональної академії управління персоналом

Забезпечення інвестиційної безпеки національної економіки на регіональному рівні зокрема та загальнодержавному загалом, зростання економічного потенціалу, підвищення життєвого рівня населення залежить від багатьох факторів, серед яких доцільно виокремити найбільш вагомі: посилення економічної самостійності регіонів та створення сприятливих умов для їх соціально-економічного розвитку. У широкому трактуванні економічна безпека регіону становить сукупність умов і факторів поточного стану, що характеризують стабільність, стійкість та поступальний розвиток економіки регіону в певній незалежності й інтеграції з економікою країни, що виражається в таких її проявах, як: можливості проводити власну економічну політику в межах державної політики; здатності самостійно здійснювати економічні заходи із запобігання, локалізації соціально-вибухових ситуацій у регіоні; можливість на договірній основі надавати допомогу суміжним регіонам, де незбалансована економічна ситуація може негативно позначитися на економічних інтересах регіону; можливість стабільно підтримувати відповідність існуючих (діючих) на території економічних нормативів загальноприйнятим у світовій практиці (або директивно затвердженим для території на конкретний період часу), що дало б змогу зберегти (або відновити) рівень життя населення.

Специфікою діяльності із забезпечення економічної безпеки регіонів України є поєднання інтересів держави та регіону. З одного боку, регіон виступає полігоном з локалізованими соціально-економічними, екологічними, демографічними процесами, деструктивна спрямованість яких загрожує економічній безпеці України. З іншого боку, регіон є суб'єктом регулювання в рамках наявного кола повноважень, тобто виступає провідником власної економічної політики та політики держави, що впливають на економічний стан певного регіону та країни в цілому.

В сучасних економічних умовах під впливом об'єктивних обставин у системі економічної безпеки пріоритетними є фактори інвестиційної безпеки України, що забезпечують передумови радикальної модернізації економіки. Вимоги щодо інвестиційної безпеки займають ключове місце у формуванні довгострокової інвестиційної політики.

Узагальнено дефініцію поняття «інвестиційна безпека» слід трактувати як здатність підтримувати виробничі нагромадження та вкладення капіталу

на рівні, що забезпечує необхідні темпи розширеного відтворення, реструктуризацію й технологічне переозброєння економіки регіону [1, с. 56]. Загалом інвестиційна безпека формує здатність економічної системи акумулювати, залучати та ефективно використовувати інвестиційні ресурси з метою забезпечення конкурентоспроможності економіки країни (регіону). Інвестиційна безпека країни (регіону) забезпечується за умов дотримання граничної норми інвестування, що дає змогу: відтворювати науково-технічний та інтелектуальний потенціал; здійснювати розширене відтворення основного капіталу; підтримувати конкурентоспроможність економіки; гарантувати зростання ВВП на рівні завдань соціально-економічного розвитку та міжнародного співробітництва; створювати стратегічні резерви; долати депресивні явища в регіонах країни; зберігати та відновлювати природні ресурси; утримувати на безпечному рівні екологічні параметри.

Загрозами інвестиційній безпеці регіонів України є: недостатні обсяги та диспропорції у структурі інвестицій в основний капітал; недостатні обсяги та недосконала структура прямих іноземних інвестицій в економіку регіонів України; недотримання норми інвестування відносно ВВП за регіонами; низький рівень інвестиційного клімату за всіма його складовими; недосконалість державної грошово-кредитної політики; зміщення у структурах інвестицій; відсутність ефективної стратегії щодо прямих іноземних інвестицій; незадовільний захист прав власників та інвесторів; високий рівень тіньової економіки; відсутність чіткої моделі приватизації стратегічних підприємств та недосконалість державного управління приватизацією; високі інвестиційні ризики [2, с. 170].

Отже, для забезпечення інвестиційної безпеки національної економіки на регіональному рівні доцільно реалізовувати наступні пріоритетні напрями: створення ринкових і економічних умов для інвестування відтворення основних фондів, модернізації та інноваційного нагромадження основного капіталу; формування стійкої інституціональної структури, що забезпечує стабільні умови виконання організаційно-управлінських функцій; трансформування структури економіки регіону для переходу на випуск наукоємної продукції; створення надійних фінансових умов для забезпечення стійкого інвестування інноваційних проектів, у тому числі шляхом залучення нових джерел фінансування; вибір надійних законодавчо-правових механізмів захисту прав приватних та іноземних інвесторів; формування системи страхування інвестиційної діяльності тощо.

Список літератури:

1. Кириленко В. І. Інвестиційна складова економічної безпеки : монографія. / В.І Кириленко. – К. : КНЕУ, 2005. – 232 с.
2. Мошенський С. Інвестиційна безпека в системі забезпечення економічної безпеки держави: поняття, категорії, сутність / С. Мошенський // Наука молода. – 2008. – № 10. – С. 166–171.